

Tiekartta työvoiman toimialoittaisen ja alueellisen saatavuuden varmistamiseksi - koulutus, kulttuuri ja viestintä -toimialaryhmä

Aika Keskiviikko 14.9.2022 klo 10.00 – 11.30

Paikka Microsoft Teams

Osallistujat Paula Aaltonen, Kirkon alat
Johanna Alatalo, TEM
Hannu Freund, KT
Jarno Hakanen, JOTPA
Heikki Holopainen, Sivistystyönantajat
Milka Kortet, Palta
Liisa Larja, TEM
Pirjo Larm, TEM, sihteeri
Juho Peltonen, TEM
Elina Pylkkänen, TEM, puheenjohtaja
Hanna Säntti, TEM
Hanna Takolander, JHL

Estyneet Arto Anetjärvi, Sastamalan koulutuskuntayhtymä
Kirsi Heinivirta, JOTPA
Marjo Katajisto, Talentia
Arja Laitinen, HALI
Robert Nyman, Konepäälystöliitto

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Elina Pylkkänen avasi kokouksen ja kertoi, että tänään siirrytään kohtaanto-ongelmaan ja työvoimapulaan liittyvien toimenpide-ehdotusten puolelle, joita liittojen edustajat ovat jo valmistelleet ennakkoon TEM:in analyysiryhmän tekemään pohjaan.

2. Toimenpide-ehdotukset kohtaanto-ongelmaan ja työvoimapulaan, [yhteenveto](#)

Liisa Larja esitteli TEM:in analyysiryhmän tekemää yhteenvetoa ja kertoi tämän toimialaryhmän keskeiset havainnot:

- Toimialalla suurin työvoimapula on lastentarhanopettajista: työvoimapulan laskennallinen volyyymi on 290 henkeä

- Kuten alalla yleisestikin, lastentarhanopettajien vakanssiaste on matala, mutta työttömiä on hyvin vähän
 - Pulan volyyymi vaihtelee maakunnittain: Uudellamaalla tarve suurinta, monessa pienemmässä maakunnassa tilanne on enemmän tasapainossa
 - Työttöminä on jokin verran sosionomeja, vanhempia lastentarhanopettajan tutkinnon suorittaneita sekä ulkomaalaistaustaisia lastentarhanopettajia (tutkintotiedot puutteelliset) → millä toimenpiteillä virkaan?
 - Alalla on paljon tarjontaa taidealan ammateissa, lastenhoitajissa ja koulunkäyntiavustajissa → millä toimenpiteillä tätä potentiaali voisi hyödyntää?
- Myös erityisopettajien ja lastenhoidon johtajien kysyntä ylittää tarjonnan. Liisa totesi, että mitä konkreettisempia toimenpide-ehdotukset ovat, sitä paremmin ne valikoituvat priorisointilistalle.

Keskustelun keskeisimmät nostot

- Koulutuspaikat on saatu täytettyä → nopeampia koulutuspolkuja tarvitaan myös
- Rahoituksen ennakoitavuus on tärkeää
- Välillä on ongelmia löytää harjoittelupaikkoja samalta paikkakunnalta kuin oppilaitos
- VAKA-lakiin tulisi saada opettajakelpoisuus-pykälään muutos
- JOTPA on suunnitellut kolme kpl VAKA-opettajien pätevyyskoulutuksia vuosille 2023 – 2024
- Esiopetuksen alkaminen 5-vuotiaana vaikuttaisi henkilöstörakenteeseen
- VAKA-henkilöstö on hyvin kantaväestötaustaista, vaikka lapsissa on paljon maahanmuuttaja-taustaisia → sitä vaikeampaa saada mamu-taustaista henkilöstöä, mitä enemmän lisätään kelpoisuusehtoja
- Ulkomaiset VAKA-tutkinnot tulisi hyväksyä työsuhteen alussa ja pätevyityminen voisi tapahtua työn ohessa, esim. oppisopimuksella
- Sijaisketjut ovat ongelma (työhyvinvointi, johtaminen, käsiparien puute)
- Positiivisten uutisten virta tulisi saada vahvemmaksi → lisääisi vetovoimaa
- On hyvä ymmärtää, että PKS ja muu Suomi ovat erilaisia elinkeinorakenteeltaan ja julkisten palveluiden osalta
- Monien työnantajien on vaikea päästää työntekijöitä koulutukseen, koska mitoitus alittuu silloin → valinnan vaikeus, mitä lakia rikkoo
- Ylitarjonta-ammateista on tuskin kiinnostusta VAKA-alalle, vaikka esim. taidealan henkilöillä olisikin paljon annettavaa → kohdennettu koulutustarjonta?
- Mahdolliset lakimuutokset eivät ehdi tälle hallituskaudelle → JOTPAa kannattaa hyödyntää
- Tässä toimialaryhmässä on muitakin ammattiryhmiä haasteissa kuin VAKA, mutta sen osalta valtiolta voi vaikuttaa tilanteeseen eniten
- VAKA-opettajien vakanssit eivät jää täyttämättä, vaan ne täytetään epäpätevillä ja vaihtuvuus on suurta.

Työryhmän jäsenet voivat täydentää dokumenttia vielä myöhemminkin. TEM:in analyysiryhmä työstää nyt käsitellyistä ehdotuksista sekä tutkimustietoon nojautuen toimenpidelistausta edelleen.

3. Seuraava kokous

Torstaina 13.10.2022 klo 13.00 – 14.30, jolloin agendalla on ennakkoinnin tilannekuva (TEM, OPH, OKM, JOTPA) ja keskustelua koulutusvolyymien ohjaamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Tarkempi agenda ja ennakotehtävä lähetetään ennen kokousta.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti hyvistä toimenpide-ehdotuksista ja aktiivisesta keskustelusta sekä päätti kokouksen.